

6. 11. 2019

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Teritorialita exekutorů - funkční model ověřený ze Slovenska

I přesto, že soudní exekutor má být podle platné právní úpravy nestranný a nezávislý, domnívá se až 76 % českých občanů, že exekutor v exekučním řízení zastupuje věřitele (výzkum z agentury NMS market research pro Pirátskou stranu).

Boj o věřitele, oligopol několika velkých úřadů, korupce, klientelismus, dumpingové dohody a praktiky mnohdy za hranicí etiky. Tyto důvody jsou nejčastěji skloňovány odborníky z exekuční oblasti a advokacie společně s požadavkem o razantní změnu exekučního prostředí. Drtivá většina odborné obce, stejně jako demonstrující ulice, požadují shodně nejenom nezávislost justice, ale také fakticky nestranného a nezávislého exekutora, jakožto výrazu evropského trendu obdobných profesí.

Babišova vize restartu exekučního prostředí

Premiér Andrej Babiš deklaroval jasný úmysl **odstranit z exekucí tvrdý byznys a jasně vymezit, aby exekutoři pouze vykonávali spravedlnost. Efektivně, ale lidsky**. Svým expertům zadal, jak započít s restartem exekučního prostředí. Požaduje, aby dlužníci komunikovali pouze s jedním exekutorem, který jim bude nejbližší a bude působit pouze ve svém regionu. Současně mu vadí „předhánění se exekutorů mezi sebou o nabalování co nejvíce kšeftů“.

Premiér tak formuloval základní principy restartu exekučního prostředí. „**Princip jeden dlužník - jeden exekutor**“, tzn., že všechny exekuce proti dlužníkovi bude mít na starosti vždy pouze jeden exekutor, a **princip teritoriality**, tedy, že exekuci povede vybraný exekutor, který je nejbližší místu trvalého pobytu dlužníka, a tím zcela eliminovat korupční potenciál. Sám Andrej Babiš ho popisuje jako „vzájemné podmazávání exekutorů a právních kanceláří“.



JUDr. Ing. Martin Štika
soudní exekutor Hradec Králové # 202

Teritorialitou exekutorů proti korupci

Ústředním motivem zářiové panelové diskuse s názvem **Teritorialitou exekutorů proti korupci, kterou pořádal Nadační fond proti korupci**, byla polemika nad příslibem předsedy vlády Andreje Babiše, že je nutné přijmout princip jeden exekutor jeden povinný a teritorialitu soudních exekutorů, a tím zajistit nezávislost části justice. Význam diskuzi dodávala přítomnost prezidenta Slovenské komory exekutorů JUDr. Ing. Miroslava Pallera. Ve svém příspěvku nastínil těžkou cestu, která vedla

k zavedení teritoriality. Popisoval boj se zastánci tzv. starých pořádků a různých zájmových skupin, proces přesvědčování politické reprezentace. Neopomenul uvést počáteční rozpaky a výrazný pokles exekučního nápadu, který byl způsoben technickou nepřipraveností věřitelů. Naopak uvedl, že v rámci exekutorského stavu **proběhly tzv. prověrky připravenosti exekutorských úřadů na rovnoměrný systém přidělu exekucí. Prověrky splnilo 96 % z cca 300 exekutorů.** Výhodami pro účastníky řízení je **odstranění klientelismu a korupčního prostředí, geografické přiblížení exekutora povinnému a s tím související postupné zvyšování vymahatelnosti.** Zavedený systém s odstupem více jak dvou let popisuje jako systémové a spravedlivé řešení, které výrazným způsobem napomáhá zlepšení exekučního prostředí.

Krajská teritorialita exekutorů - hlavní pilíře modelu

Model krajské teritorialita na bázi rovnoměrného přidělování elektronickým generátorem je postaven na několika pilířích. Všechny exekuce proti dlužníkovi bude mít na starosti vždy pouze jeden exekutor, který je nejbližší místu trvalého pobytu dlužníka. Exekutor bude navíc vybrán elektronickým generátorem, tzn. zcela nestranným a nezávislým způsobem. Dojde k úplnému vytěsnění korupčního potenciálu a klientelismu. Eliminují se dluhové pasti. Lze očekávat i omezení nadměrného zatěžování třetích subjektů – bank, zaměstnavatelů, úřadu práce. Jedná se o model prověřený zeměmi evropské unie. Vyjma České republiky má soudní exekutor v každé evropské zemi zákonem jasně vymezeno své teritorium (které je svou velikostí srovnatelné s naším soudním krajem) a věřitel nemá možnost si svého exekutora vybrat. Je tak zcela naplněn požadavek nestrannosti a nezávislosti exekutora, po kterém volali demonstranti za nezávislost justice na pražské Letné.

Až 85 % lidí se zdržuje v kraji, kde má trvalý pobyt

Někteří odpůrci nezávislosti exekutora, soustavně předkládají tezi, že dlužníci mající trvalý pobyt na ohlašovnicích, se fakticky zdržují jinde a tudíž je krajská teritorialita zbytečná. Z interní analýzy mého exekutorského úřadu vyplývá, že z dlužníků, kteří mají trvalý pobyt na obecním úřadě, se více jak 60 % fakticky zdržuje v témže okrese, dalších 25 % se zdržuje na území téhož kraje. Zbýlých 15 % fakticky bydlí v přílehlých krajích nebo v zahraničí. Konstatuji, že **více jak 85 % lidí, kteří mají trvalý pobyt na obecním úřadě, se fakticky vyskytuje a bydlí v témže kraji,** a to proto, že zde stále bydlí, žijí zde příbuzní, nebo mají k místu dlouhodobý vztah. Věrohodnost a správnost údajů uvedené analýzy jsem navíc konfrontoval s dalšími exekutory uskupení Platformy za teritorialitu a odpovídá obecné nechuti občanů ČR ke stěhování.

Nestrannost exekutora

JUDr. Paller v závěru svého příspěvku vyslovil formulaci, kterou lze bez dalšího použít k závěru tohoto článku. Exekutor, jakožto úřední osoba s přenesenými pravomocemi má toliko zákonným způsobem vymáhat exekuční tituly a nikoliv být účastníkem konkurenčního prostředí o získání exekučních případů. Krajská teritorialita exekutorů s náhodným elektronickým přidělováním je na Slovensku vnímána jako zásadní instrument, který nestrannost exekutora fakticky nastolil.



JUDr. Ing. Martin Štika

[JUDr. Ing. Martin Štika, soudní exekutor,
Exekutorský úřad Hradec Králové](#)

Velké náměstí 162/5
500 03 Hradec Králové

Tel.: +420 721 551 890
E-mail: martin.stika@exekutorstika.com

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Přičitatelnost jednání třetích osob dlužníkovi pro účely posouzení neúčinnosti: ano nebo ne?](#)
- [Srážka za prodej v insolvenční při ocenění majetkové podstaty](#)
- [Smlouvy o vzájemném plnění v insolvenční – judikaturní závěry](#)
- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Nejvyšší soud ČR: Úhrada úroků ze zápůjčky jako zvýhodňující jednání? Klíčový výklad k § 241 odst. 5 písm. b\) insolvenčního zákona](#)
- [K postavení zajištěného věřitele v insolvenčním řízení](#)
- [K \(ne\)způsobilosti notářského zápisu jako exekučního titulu pro nařízení exekuce prodejem zástavy](#)
- [Promlčení pracovněprávních pohledávek postavených na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou](#)
- [Preventivní restrukturalizace](#)
- [Odpovědnost státu za nesprávný úřední postup exekutora: Je stát skutečně „posledním dlužníkem“?](#)